

der Conferentie in te winnen. Levendig wordt over deze vraag gediscussieerd en loopen de meeningen weder zeer uiteen. Sommigen zijn beslist tegen alle werkstakingen, hetzij gedwongen hetzij vrijwillig, beweerende dat elke werkstaking door Gods Woord veroordeeld is, en de vrucht van de meer en meer veldwinnende revolutionaire wanbegrippen, die ook, helaas! bij Christenen ingang vinden. Anderen zijn van meening, dat niet alle werkstakingen veroordeeld worden, en zij in sommige gevallen wel degelijk geoorloofd is, hierbij voorbeelden uit het praktische leven aanvoerende, die het volle licht op vele maatschappelijke toestanden en wanverhoudingen werpen. Een der Amsterd. afgevaardigden stelt voor het sociale vraagstuk te laten rusten omdat de oplossing daarvan niet op onze weg ligt, en al kan de vraag in punt 3 gesteld, toestemmend beantwoord worden, laat ons voorzichtig zijn elk concreet geval op zichzelf beoordeelen. Dit voorstel neemt de Conferentie als resolutie aan.

Punt 4 over de rechte wijze van wezenvervoering, respectievelijk door Harlingen, Beverwijk en Amsterdam op het agendum geplaatst, gaf mede aanleiding tot levendig debat, aanstonds blijkt, dat men beslist tegen z.g. weeshuizen, zoo plaatselijke als provinciale, is die, om de treurige ervaring, door dergelijke verpleging verkregen, ten sterkste worden afgekeurd. Liefst zag men de verpleging in het gezin aangenomen, wat natuurlijk voor kleine gemeenten de aangewezen weg is, terwijl deze ook als basis voor groote gemeenten moet dienen, doch op onderverden praktische bewaarsen luttelende, zag men gaarne voor groote gemeenten het paviljoensteels gehuldigd, indien althans de financiële krachten zulke toelaten. In dien geest wordt eene resolutie gesteld en door de vergadering aangenomen.

Over punt 5 om een meer organisch verband in het leven te roepen tusschen de diaconie enerzijds, en gestichten van barmhertigheid als Veldwijk, 's-Heerenloo, Effatha, Eudokia en anderen, was het gevoelen der vergadering eenstemmig, en wel, men zoude zoowel in privé, als qua Diaconie lid en tractie afdeelingen in het leven te roepen, die de belangen van dergelijke stichtingen voorstaan en bevorderen.

Omtrent de vraag in punt 6 of het gewettigd is buiten weduwen en wezen, ook andere leden der gemeente te steunen, werd naar de notulen eener vorige Conferentie verwezen, waar deze vraag uitvoerig behandeld was en toen uitgesproken werd, dat, wanneer men van de meening uitgaat, alleen weduwen en wezen steun te bieden, men zeer onbijzelsch en ongereformeerd denkt en het in praktijk brengen, handelt, daar het toch in Gods Woord duidelijk aangetoond wordt, dat niet slechts weduwen en wezen, maar alle armen der gemeente aanspraak op ondersteuning hebben. Aangaande punt 7, of het de roeping der Diaconie is de zorg voor geneeskundige behandeling verder uit te strekken dan tot hen, die door haar onderstand wordt verleend, was de vergadering van oordeel, dat dit zeer zeker hare roeping is, terwijl breedvoerig gesproken wordt over de middelen bedoeld in punt 8 hoe Diaconen hebben te handelen, wanneer zij het heerschen van besmettelijke ziekten, de Diaconale kas ontoereikend blijft om genoegzame hulp te bieden. Een der Harlinges afgevaardigden leidde dit punt in, en was van oordeel dat men alles moest inspannen om zichzelf te helpen, en zoo de krachten tekort schoten dan de gemeente en vooral de meer gegoeden op te wekken de Diaconie in deze krachtig bij te staan. De vergadering kon tegen dit advies weinig inbrengen, en nam daarom punt 9 in behandeling 'hoe moet door eene Diaconie worden gehandeld, die een of meer krankzinnigen in een gesticht moet laten verplegen, maar wier inkomsten niet toereikend zijn om in de kosten daarvan te voorzien?' Het wordt door Br. v. d. Woude van Zwartzsluis geleid, die van een geval in zijne gemeente mededeeling doet. Na eenige bespreking geeft de Conferentie gezonden broeder den raad, om, indien stad of provincie geen subsidie verleent, alsdan te trachten, een provinciaal suppletiefonds op te richten, waaruit men de kosten weet te bestrijden, die aan dergelijke verpleging verbonden is; echter raadt Prof. de Cock aan, eerst de noodige stappen bij stad en provincie te doen, om zich in deze van subsidie te verzekeren.

Zooewel ter wille van den vervolgden tijd (de vergadering had van 10 uur voormiddags tot 5 uur namiddags, en na den maaltijd van 6 uur tot bijna 8 uur geduurd) als omdat de vragende Diaconie van Leiden reeds huiswaarts gekeerd was, werden de punten 10 en 11 niet in behandeling genomen.

Aan den aanvang der namiddagzitting was een deel van den tijd besteed aan de bespreking der comitésvragen: Zal de Centrale Diaconale Conferentie worden bestendigd, of acht men provinciale of klassikale Conferenties meer gewenscht? en het eerste aangenomen zijnde bepaalde men tijd en plaats voor de zesde samenkomst. Besloten wordt ook op advies van Prof. de Cock de Conferentie als Centrale te handhaven, en het volgende jaar, zoo God wil, te vergaderen te Zwolle, omstreken op gelijken tijd als nu, met inachtneming van de gewone marktdagen.

De broeders Landeboom, Von Meyenfeldt en v. d. Linden, aan de beurt van afreding zijnde, worden niet ongeveer alle stemmen herbenoemd, terwijl de Conferentie oordeelde het comité met twee leden te moeten versterken, waartoe zij verkoos de broeders W. Haakma en W. H. van Schaick, beiden van Amsterdam.

Na een hartelijk woord van dank aan Kerkeraad en Diaconie, zoomede aan de gemeente van Utrecht, die zoo welwillend de conferentie plaats bereidden als ook aan de afgevaardigden en belangstellenden, die van verre en van nabij gekomen waren, om diaconale belangen met elkander te bespreken, voorts aan Prof. de Cock, die andermaal de vergadering met zijne gewaardeerde adviezen heeft willen dienen, en bovenal aan den Heere God, die kracht en hulp had verleend deze samenkomst te beëindigen, sloot de voorzitter de vergadering, en ging Prof. de Cock in gebed en dankzegging voor.

Namens het Comité,
C. F. VON MEYENFELDT, 2e Secr.
Amsterdam, September 1892.

Buitenland.

Duitschland. Een predikant afgezet. Klachten over de Staats- en kerkelijke universiteiten.
De Deutsche Evangelische Kirchzeitung deelt het een en ander mede omtrent de af-

zetting van den predikant Schrempf, die de Evangelische kerk van Wurtemberg diende. Deze heer Schrempf was reeds als student niet verenigd met de belijdenis zijner kerk. Aan het kerkbestuur deelde hij openhartig mede dat hij als predikant slechts den inhoud der drie eerste Evangelien kon prediken. Desmettegenstaande ontving hij het radicale van predikant en kreeg hij van het kerkbestuur een standplaats. (Slechts in enkele deelen van Duitschland kiest de gemeente hare predikanten). Onder de uitoefening van zijn ambt kwam de heer Schrempf tot de overtuiging dat hij eenige artikelen van de apostolische geloofsbelijdenis niet kon onderschrijven als de bovennatuurlijke geboorte van den Zaligmaker, de hemelvaart des Heeren en de wederopstanding des vleesches, en daarom liet hij bij de benoeming van den H. Doop het voorlezen van de 12 artikelen na. Ook liet hij niet na, zijne gemeente van de reden, waarom hij de 12 artikelen niet meer voorlas, in kennis te stellen. Eene aanklacht werd bij het kerkbestuur ingediend, dat den predikant eene schorste en hem eindelijk na bange onderhandelingen afzette.

De Deutsche Ev. Kirchen. zegt dat zulk een geval dikwijls zoo voorkomt als alle predikanten maar even opecht wilden zijn als de heer Schrempf. Daarbij laat genoemd blad eene klacht hooren over de opleiding der predikanten aan de bestaande staats-universiteiten. 'In derdaad is het eene ongerijndheid, zegt de D. E. K., dat onze jonge theologen gevormd worden aan de voeten van hoogleraren, die benoemd door den Staat en erkend door de kerk, door de meeningen die zij verkondigen, hen ongeschikt maken voor de taak die hen wacht. De kerkbesturen, als zij getrouw willen blijven aan het geloof der kerk en als zij willen dat de kerk, aan zijne zorgen toebetrouwd, aan hare belijdenis getrouw blijft, moeten een voldoende invloed kunnen laten gelden op de benoeming van professoren in de Godgeleerdheid. Zij moeten er voor zorgen dat de studenten opgeleid worden in overeenstemming met de belijdenis der kerk; zij moeten de daarmede strijdende leerstellingen verwerpen. Hoevele geleerden zijn er, die het gemeenschappelijk geloof ontkennen en welke zich zeker gezegd als schrijvers zoeken te verwerven; doch die mannen moeten geen deel uitmaken van de Theologische faculteit. De kerkbesturen hebben er voor te waken dat de Theologische faculteiten hare roeping vervullen. Zoo de heeren der kerkbesturen bang zijn dat zij met de overheid, met prinsen en ministers in conflict zullen komen, dan hebben zij zich slechts tot de synoden te wenden, die hunne harten en handen zullen sterken. In de kerkelijke vergaderingen heerscht niet uitsluitend de wetenschap, maar het praktisch kerkelijk standpunt is daar regel. Die synoden zullen gaarne den strijd voor de faculteiten mede strijden, welke slechts een deel is van den strijd voor de autonomie (zelfregering) der kerk; men zal de kerkbesturen steunen, als zij maar ernstig toonen, dat zij met de synoden willen saamgaan.'

Voorts klaagt genoemd blad sterk over de hoogleraren in de Theologie: 'Velen onzer geleerde theologen, hebben niet het minste respect voor de historische traditie, niet den minste eerbied voor het gemeenschappelijk geloof, niet de minste zorg voor de kerk. Hypothesen, hypothesen van de collegebanken, die niets anders zijn dan kleine luchtballonnen, hebben zij in hunne oogen grotere realiteit, dan de grondslagen der Christelijke maatschappij. De geloofsbelijdenis, het gezag van den Bijbel, zelfs de historie en de persoon van den Christus, worden in de schijnende brouwerij van die duivelskunstenaars geworpen, die men de critiek noemt, en onderscheidene personen, die zelve het geloof vasthouden, laten den vrijen loop aan het ongeloof van anderen, ja zij buigen er zich voor. Alle vastigheid verdwijnt; het louter subjectivisme ontsluit aan de kerk de adem des Heiligen Geestes en als dat zoo doorgaat, zal de Geest geheel en al wijken.'

Het doet ons genoegen, dat wij zulke woorden in ons blad kunnen overnemen, die toonen, dat men in Duitschland het gevaar, dat in het subjectivisme ligt, beseft. Jammer maar, dat men in beginsel met de staats-universiteiten niet breekt en men tevens zoo zijn, indien de kerkbesturen hunnen invloed bij de benoeming van professoren in de Theologie kunnen doen gelden. En wat te doen, wanneer het kerkbestuur in liberale of moderne handen is?

Ook blijkt het uit hetgeen men ziet in Frankrijk, Zwitserland en Schotland, dat al heeft de kerk invloed op de benoeming van professoren, ja al heeft de kerk Theologische scholen die geheel van haar uitgaan, de dingen ook dan niet gaan gelijk zij behooren. Of werd niet onlangs in Montauban benoemd de heer Bonnet, die hoe gematigd ook, toch tot de liberalen op godsdienstig gebied behoort. Blijkt het niet, dat de hoogleraar Assié, hoogleraar aan de Theol. school van de Vrije kerk van Waadland zeer van de belijdenis der kerk afwijkende meeningen kon verkondigen, zonder dat men er ernstig tegen ingaat. Bleek het niet in de jongste 'general Assembly' van de Vrije Schotsche kerk, dat de predikant Macasall met zijn 37 Hooglanders zoo goed als alleen stond bij zijn protest tegen het feit dat ondercheidene hoogleraren zijner kerk beoefenaars bleken te zijn van de z.g. moderne critiek?

(Wordt vervolgd.)
WINCKEL.

Voor Anderen.

IN HET POOLLAND.

IN GEVAAR.

V.

Doch het kan gebeuren dat, terwijl de Groenlander in zijn kajak tusschen het ijs doornvaart de wind tot storm wordt, of de sneeuw als in wolken neervalt of wel de ijssmassa's van alle kanten opringen. Wel is het gevaarlijk. Het zwakke vaartuig wordt door het ijs stukgestooten of de dunne huid van het scheepje, die alleen den schipper boven water houdt, scheurt. Dan is de Eskimo bijna zeker verloren. Wel redt hij zich nog niet alle inspanning op de naaste ijsschots, of springt in wanhoop van 'eene ijsblok op het andere. Maar de grond onder hem geeft mee als hij er op staat. Hij kan voortuit noch achteruit. Hij roept om hulp, maar er is niemand die 't hoort hulpeloos zinkt hij weg.

Dikwijls ook drijft het vaartuig de open zee in en eerst maanden daarna wordt het weer op 't strand geworpen, met het lijk van den ongelukkigen zeevaarder. Op wonderlijke wijze ontkomt nu en dan een zeehondenjager, zulk een vreesselijke dood; bij velen is het anders.

De gewone zeehond — om tot het dier terug te keeren — is de meest bekende; hij wordt ruim één Ned. el lang. Hij woont niet enkel in zeeën maar ook in wateren die eigenlijk meren zijn, schoon geen kleine, zoals de Kaspische zee en het meer Aral in Azië. De hoofdplaats van zijn lichaam zijn witachtig en zwartachtig; aan de zijden is hij grauwwit of geelgrijs gespikkeld, van onderen witachtig. Om het oog loopt een bleke ring; de snorharen zijn kort.

Ook deze zeehond is niet gemakkelijk te vangen. Dit zouden u b.v. de Runen kunnen vertellen, menschen die wonen op het kleine eiland Runoe in de golf van Riga, en veel jacht op zeehonden maken. Men zegt wel eens dat de zeehonden dommelig in het duinzand liggen en men hen niet stokken kan doodslaan, maar meestal gaat het geheel anders.

In Maart of April als de dagen lengen en de zoet water van verwarmend op de verstijfde wateren schijnt, dan moet de eilandbewoner zijn buit opvoeren en wel vlak aan de grens tusschen zee en ijs.

Natuurlijk heeft hij een boot noodig of dat kan althans zoo zijn. De man gaat op het ijs en trekt het schoneij achter zich voort, dat op twee richels is geplaatst, alsof 't op schaatsten stond.

Zoo kniet hij voort tot hij aan het open water komt, waar hij het bootje noodig heeft.

Als hij om dien tijd eens een der vuurtorens bekijkt, die langs de kust staan, dan zoude hij vaak met den verrekijker de jagers als onbewegelijke standbeelden hier en daar op het ijsveld kunnen zien staan. De mannen houden zich zoo stil, dat de zeezeemannen, die anders nogal schuw zijn, langs hen heenstrijken of wel op hun gemak in 't schuifje plaats nemen. Treft hen echter een blik van den bijna bewegeloozen man, dan vliegen zij op; knalt een geweershot door de doodelijke stilte en eensamenheid dan verheffen zij zich met klagekluis geschreeuw en klieven droevig krasend de grauwe lucht.

Zoodra valt er niet een schot en kan er dus een zeehond zijn getroffen, of er ontstaat beweging op het ijs. Een boot wordt te water gelaten om den buit te halen die dan verder land- of liever ijswaarts wordt gebracht. Zoo snel mogelijk wordt dan de gedooide zeehond geveld en het spek in groote blokken gesneden, uit welke later tranen wordt gekookt. Soms doch zelden wacht men met het overbrengen der doode dieren tot de geheele jacht voorbij is. Bij nacht, weer wordt het vleesch der gedooden spoedig rot.

Als het hard vriest is daarentegen de jacht weinig loonend. Want dan komt de zeehond slechts enkele seconden boven water en ligt ook meent ver van land en ijs. De jager moet aldan met zijn niet al te best geweer uit de verte mikken. Raakt hij nu het even opduikende zeehond niet juist in de hersenen, dan schiet het dier, schoon ook gewond, toch weer naar de diepte, en men ziet het zoo goed als zeker niet weer.

Die jacht is, zeiden we, een gevaarlijk werk. Dat begrijpt men trouwens als van zelf. De mannen toch moeten zich wagen op het ijs, dat altijd onbetrouwbaar is. En daarbij staan zij niet op een bevroren slootje, maar op zeeën en wel aan de kanten, die door den vloed en de branding der zee bespoeld en ondermijnd worden. Tevens hebben ze zelden lieflijk weer. Vaak giert de snijdende en barre oostwind over de wijde vlakten; over het ijs vliegen ijne splinters den jagers vlak in 't gezicht en onder dit alles moeten zij nog scherp acht geven, of al hun moeite is verloren.

AAN VRAGERS.

Onze vriend F. v. d. B. te W. vraagt naar den oorsprong van de uitdrukking: 'Hij krijgt van Leiden op Delft' — een zeker niet algemeen bekend gezegde.

Er bestaan in onze taal verscheiden oude uitdrukkingen die betrekking hebben op het reizen en wel natuurlijk in die streken, waar door de groote reiswegen liepen. Zulke uitdrukkingen zijn: 't is een Keulse reis'; 't is achter Utrecht om' en ook wat vriend B. aanhaalt.

Dit laatste nu wil zeggen: Hij krijgt telkens weer wat te hooren, krijgt het steeds opnieuw te kwaad; men laat hem geen rust. Het beeld is ontleend aan iemand die den grooten, zeer druk bezochten reisweg van Amsterdam naar Den Haag en Rotterdam ging en wel telkens een pleisterplaats maar geen plaats om te blijven vond van Amsterdam naar Haarlem, dan naar Leiden, dan Delft enz.

Op de andere vraag antwoorden we, zoo de Heere wil, spoedig.

Zuinigheid bedriegt de wijsheid.

Een herder bezat een grooten sterken dog, die elken dag een half brood en een paar ponden vleesch op kon. Maar hij was dan ook tegen een wolf opgewassen en zorgde dat er van de kudde geen schaap verloren ging.

Eens zei iemand tot den herder: 'Ik begrijp niet, dat ge zulk een duur beest hebben wilt. Het kost zoo veel van onderhoud, dat men er gerust drie andere honden voor kon voeden. In uw plaats deed ik hem weg.'

Dat is nu zoo dwaas niet, dacht de herder. Die hond is ook een rechte opeter. En wolven zie ik in den laatste tijd toch haast niet meer. Hij vergat, dat juist zijn sterke hond oorzaak was dat de wolven wegbleven.

Spoedig daarop verkocht de man zijn flinken wakkeren hond en schafte zich drie kleinere aan, denkende: zie zoo dat is een goede ruil, drie voor een, en de kosten zijn dezelfde. Maar het duurde niet lang of hij kreeg bevoor. De wolven markten spoedig dat de groote dog er niet meer was en waagden het weer de kudde aan te vallen. De drie honden waren natuurlijk niet altijd bij elkander; de een liep hier, de ander daar. Elk van hen alleen kon tegen den wolf weinig uitvoeren. Na een maand reeds bespeurde de herder, hoe dwaas hij gehandeld had. Want hij leed aan de kudde veel meer schade, dan hij ooit op de drie honden kon inhalen.

HOOGENDIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

DRIFTALLEN: Leegwarden B. J. Hania te Oosterbeem; J. van der Linden te 's-Hertogenbosch en J. W. A. Notten te Veldwijk. — Scheemda: Breukelaar te Hasselt; Draaijer te Suixwoude en E. Koppe, cand. te Zuidwilde.

TWENTALLEN: Kampen B. R. Loman te Herwijnen en G. Ringmala te Utrecht. — Monster B. G. J. Broekelaar te Hasselt en W. Bosch te Andijk. — Breda: Rimmigheest. S. Bosma te Wommels. — Harlingen: J. Hania te Oosterbeem. — Leerdam: B. de Goeijer te Nieuwpeet. — Oelen (Prinzen), S. van de Wal, cand. te 's-Heerenbroek.

Hellevaals, A. H. van Mienen. — Oist, H. Kulk te Steenwijk. — Baambrugge, J. J. Impeta te Alfen aan den Rijn.

AANROEPEN: Ee, J. Koopmans te Langerak. — Hillegom, R. van der Wal, cand. te 's-Heerenbroek.

BEDANKT: Idskenhuisen, K. van der Wal, cand. — Hoorn, P. Veenhuizen te Langelag. — Workum, A. L. S. Jongma te Dokkum A. — Amersfoort B. D. Broomstra te Schiedam.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Zuidwoude en Uidam, H. W. A. Voorhoeve, cand. te Rotterdam. — Sirjanland, J. L. Dippel, cand. te Amsterdam. — Sprang, J. Beijer te Maarsseveld bij Utrecht. — Molkwerum, H. W. A. Voorhoeve, cand. te Rotterdam. — Kattendijke, W. van der Waal, cand. te Ridderkerk. — Uithuizer meeden, J. Oosterhuis te Vriezenveen. — Meteren en 's-Heer Hendrikskinderen en Wisselkerke, H. A. Beijer, cand. — Anloo, H. Rutgers te Jelsum (Fr.) — Weer, A. Zuidema, em. pred. te Veendam. — Nijland (Fr.) P. Barsma te Krimpen aan de Lek. — Hoorn hervraag, H. Rombach, C. A. te Uithuizer meeden, W. A. Voorhoeve, cand. te Rotterdam. — Kollumerwaag, C. R. A. Rijkenberg, cand. — Wildervak, A. de Jong te Sappemeer. — Heveske, A. A. Cremer, Rm., cand. te Rotterdam. — Nieuw Beijer land, W. Willem te Heerde. — Nijega (Hemelumer Oldephaert en Noordwilde) J. L. Dippel cand. te Amsterdam. — Katwijk aan den Rijn, A. ten Have te Polbroek c. a. — Moerkapelle, W. van der Waal, cand. — Heerenveen, H. Knotters, vroeger predikant te Batavia, thans te Hilversum woonachtig. — Borkulo, J. Herderschêe te Tiel. — Wedde, J. S. Sinnighe Damsté J. Sen. te Wierum. — Gasselternijveen, Verhoef te Denekamp. — Walsum en West-Hem, D. Ozinga te Wijk. — Kattendijke en Cais, W. van der Waal, cand. te Ridderkerk. — 's-Gravenpolder, H. W. A. Voorhoeve, cand. te Rotterdam. — Zijderveld en Hagelstein, H. A. Beijer, cand. te Utrecht.

AANGEROEPEN: Rotterdam, J. L. Helling te Middeburg. — Workum, D. Jacobsen te Hoog-Blokhuis. — Oudekerk, Dr. A. Boon te Oude Pekela.

BEDANKT: Ellburg, P. G. Dama te Delfshaven. — Oostzee c. a. G. Boersma te Heemse. — Zuilen, W. van den Bijl, Jr. te Elbergen. — Veldhoven, R. A. de Jongh van Arkel te Berkenwoude. — Breda, Dr. A. F. H. Blaauw te Elst (O. B.). — Kroopwoude, H. Rutgers te Jelsum. — Medemblik, J. H. W. B. Schop Boele te Twist.

AANGEROEPEN: Rotterdam, J. L. Helling te Middeburg. — Workum, D. Jacobsen te Hoog-Blokhuis. — Oudekerk, Dr. A. Boon te Oude Pekela.

BEDANKT: Ellburg, P. G. Dama te Delfshaven. — Oostzee c. a. G. Boersma te Heemse. — Zuilen, W. van den Bijl, Jr. te Elbergen. — Veldhoven, R. A. de Jongh van Arkel te Berkenwoude. — Breda, Dr. A. F. H. Blaauw te Elst (O. B.). — Kroopwoude, H. Rutgers te Jelsum. — Medemblik, J. H. W. B. Schop Boele te Twist.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 30 September j. l. ten bedrage van f 1,20, per postwissel over te maken.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden. J. A. WORMSER, Directeur-Uitgever.

PS. Intekenaren op de premie 'E voto Dordracens' wordt herinnerd dat den 1sten October j. l. de eerste termijn (2e deel) van f 0,75 per exemplaar was te voldoen. Men zal mij verplichten door met dat bedrag den postwissel te verhoogen.

Amsterdam, October 1892.

Advertentien.

Mevrouw Douairière VAN ASCH VAN WIJCK-DE GEER, laat bekend maken, dat hare dierebare echtgenoot,

Jhr. ANTON THEODORE MARIE VAN ASCH VAN WIJCK, in leven Notaris te Utrecht en lid van de Provinciale Staten, na een kort doch hevig lijden, in den ouderdom van bijna 43 jaren, op den 23sten September 1892 te Zeist is overleden.

Benige en algemeene kennisgeving.

MEYLINK & PIERON, Rozengracht 10-12, Amsterdam. Fabrikanten van Ledikanten voor Gestichten, Pensioonnats enz., in alle vormen.

EENIG ADRES van Gestampte Ledikanten.

Bij C. C. CALLENBACH te Nijkerk is zooveen verschenen:

PETRUS DATHENUS

tragedie in vijf bedrijven,

DOOR

G. C. HOOGWERFF.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Bericht de ontvangst eener groote partij prachtige AMERIKAANSCH ORGELS, in de meest verscheidene stijlen en prijzen.

Onze Orgels zijn reeds overal bekend en in gebruik, doch verdienen NOG meer populair te worden, dan ze reeds zijn.

Verschillende tongwerken als Cello, Vacuum, Violon, Kalophon enz. zijn gepatenteerd en onze Orgels werden juist om hun heerlijk toon, groote verscheidenheid van registers en hoogst duurzame constructie overal met eerste prijzen bekroond. toonden atesten van koopers reeds ontvangen. Vraag de Catalogi.

Vrije Universiteit.

Dinsdag 20 September werden de Collegies heropen, met eene hoogst belangrijke rede van den hoogleraar Dr. Wolger, welke tot titel had 'gezag en wetenschap', en welke, naar ik hoop, in druk zal verschijnen om ook in wijderen kring lezers te vinden, waaraan het zeker niet zal ontbreken. Een twee-entwintigjarige student werd ingeschreven in de registers der academie. Zij het voor hen en voor de oudere studenten een rijk gezegend Studiejaar!

Een groot verlies heeft onze kleine kring geleden. Een voortreffelijk man nam de Heere van ons weg, en wel den heer Jhr. A. Th. M. van Asch van Wijck te Utrecht.

Als bestuurder en mede-oprichter van het Gereformeerd Gymnasium alhier met de heeren Waller, Ruys en Van der Hoop, toonde hij klaar een open oog te hebben voor de behoeften van het Hooger Onderwijs op den grondslag van Gods Woord. Zijne krachten werden hij in stilte vooral aan den arbeid der Verening tot Christelijke verpleging van krankzinnigen, waarvan hij het uitgebreid financieel beheer op voorbeeldige wijze voerde.

Ik ben menigmaal in de gelegenheid geweest, daartoe door de algemeene vergadering afgevaardigd, zijn werk na te zien, doch het was steeds hoven mijn lof verheven. Ootmoediger en bescheiden Christen trof ik zelden aan dan deze broeder, die in alles zijnen Heere diende, en dus den lof van menschen niet zocht. Zijn omgang was mij ten zegen en tot beschaming. Ook zijn heengaan zal een onuitwisbare indruk bij mij achterlaten, daar ik getuige was van het zware lijden, waardoor de Heere hem den laatste dag zijns levens heeft laten doorgaan, alvorens hem in Zijne heerlijkheid op te nemen. Van Asch van Wijck roept ons allen toe: 'Laat ons werken zo lang het dag is, vóór de nacht komt, waarin niemand werken kan.'

Ons uiteinde moge eenmaal zijn gelijk het zijne; doch spare de Heere ons nog voor den veelvuldigen arbeid, dien Hij op aarde zijn volk te doen gaf en waaruit Hij, die geen reken-schap geeft van zijne handelingen, dezen broeder wegrukt, dien wij zouden meenen nog niet te hebben kunnen missen.

W. HOVY.

Bij R. BOERNA, Theol. Boekhandel, Groningen, verschijnt:

LEESBOEK

over de Gereformeerde Geloofsleer, DOOR

H. E. GRAVEMEIJER.

Opnieuw uitgegeven, hier en daar gewijzigd en aangevuld door Dr. E. C. GRAVEMEIJER, Pred. te Gorinchem.

3 deelen, met Algemeen Register. Prijs gebonden clagrijn met vergulde rugstempels f 15.—; ingenaaid f 12.—.

Het 1ste deel, 893 pag., is voor de intekenaren verkrijgbaar.

Verder:

Mr. GEORGE HUTCHESON.

VERKLARING van de

Twaalf kleine Propheten.

Nieuwe uitgave, met de voorrede van Th. v. d. GROE, bezorgd door Dr. E. C. GRAVEMEIJER en Dr. J. TEVES TEN.

2 deelen, prijs gebonden in leder met vergulde rugstempels f 9.50; ingenaaid f 8.—.

Het 1ste deel: Hosea-Joël-Amos bevatende is verkrijgbaar.

Bij D. DONNER te Leid- en verscheen dezer dagen de Eerste Aflevering van:

DE PSALMEN.

Voor de gemeente uitgelegd

DOOR